

provincie
GELDERLAND

BESLUIT WATERWET VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Datum : 30 januari 2017
Onderwerp : Waterwet - gemeente Arnhem
Activiteit : Bodemenergiesysteem aan IJssellaan 89, Arnhem
Verlenen/weigeren : Intrekken vergunning

Aanvrager : Stichting Algemeen Christelijk Onderwijs Arnhem
Zaaknummer : 2016-007655

AANVRAAG

Bij besluit van 7 april 2009 (zaaknummer 2008-013728) hebben wij aan de Stichting Algemeen Christelijk Onderwijs Arnhem ingevolge de Grondwaterwet (thans Waterwet) vergunning verleend voor het onttrekken aan en retourneren in de bodem van maximaal 115.000 m³ grondwater per jaar waarbij in enig kwartaal niet meer onttrokken mag worden dan 36.000 m³. Het grondwater werd onttrokken ten behoeve van een koude-/warmteopslagsysteem aan de IJssellaan 89 te Arnhem, ten tijde van het verlenen van deze vergunning kadastraal bekend als gemeente Arnhem, sectie T, perceelnummer 580.

Bij brief van 7 april 2016, ontvangen op 8 april 2016, verzoekt de Christelijke Onderwijs Groep (voorheen Stichting Algemeen Christelijk Onderwijs Arnhem) tot intrekking van de vergunning. Het bodemenergiesysteem functioneert niet. Uit onderzoek blijkt dat er kortsluiting optreedt tussen de warme en de koude bron van het bodemenergiesysteem. Daarnaast blijken de bronnen verstopt te zijn als gevolg van ijzerneerslag (redox). Het bodemenergiesysteem is buiten gebruik genomen en koeling en verwarming wordt thans verzorgd door systemen die op meer traditionele manier warmte- en/of koude opwekken.

Tevens verzoekt de Christelijke Onderwijs Groep om af te mogen wijken van voorschrift 5.2, herstel bodemenergiebalans vooraf aan buiten gebruikname van het bodemenergiesysteem. De bodemenergiebalans is niet meer te herstellen met het huidige bodemenergiesysteem. Voor herstel van de bodemenergiebalans zal het noodzakelijk zijn dat te doen met een buiten opgestelde compressiekoelmachine.

Het verzoek bestaat uit:

- Een brief van de Christelijke Onderwijs Groep, Verzoek tot ontheffing voorschrift Waterwetvergunning, d.d. 7 april 2016.

Bij bericht van 27 mei 2016 hebben wij de vergunninghouder medegedeeld dat wij het verzoek om intrekken van de vergunning niet eerder in behandeling wensen te nemen, dan wanneer aan het afdichten van de bronnen is voldaan (voorschrift 5.4 van de vergunning).

Bij bericht van 4 oktober 2016 heeft IF Technology, namens de vergunninghouder, ons de bescheiden toegestuurd inzake het afdichten van de bronnen. Onze toezichthouder heeft d.d. 24 januari 2017 een controle uitgevoerd en geoordeeld dat aan de in de vergunning gestelde verplichtingen is voldaan. Het verzoek om intrekking van de vergunning hebben wij dan ook weer opgepakt.

1 GRONDSLAG VERGUNNINGPLICHT

Op grond van artikel 6.4, eerste lid, sub b van de Waterwet is het verboden zonder daartoe strekkende vergunning van Gedeputeerde Staten grondwater te onttrekken of water te infiltreren ten behoeve van een bodemenergiesysteem.

2 PROCEDURE

Op grond van het bepaalde in artikel 6.16 van de Waterwet zijn de afdelingen 3.4 van de Algemene wet bestuursrechten 13.2 van de Wet milieubeheer van toepassing op de voorbereiding van een beschikking tot verlening, wijziging of intrekking van een vergunning op grond van de Waterwet, tenzij bij algemene maatregel van bestuur anders wordt bepaald.

Bij algemene maatregel van bestuur is op 25 maart 2013 aan het Waterbesluit artikel 6.1c toegevoegd waarin wordt gesteld dat op de voorbereiding van een beschikking tot verlening, wijziging of intrekking van een vergunning voor een open bodemenergiesysteem, als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, onder b, van de wet, afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer niet van toepassing zijn met ingang van 1 juli 2013. Dit betekent dat de reguliere regeling van Titel 4.1 van de Awb van toepassing is.

3 OVERWEGINGEN

Het bodemenergiesysteem heeft niet naar behoren gefunctioneerd. Door storingen aan de warmtepomp is het winterseizoen het bodemenergiesysteem regelmatig niet in werking geweest, waardoor er geen warmte aan het gebouw werd geleverd met het bodemenergiesysteem. Het bodemenergiesysteem heeft daardoor onevenredig veel gekoeld ten opzichte van verwarming waardoor er een netto warmteoverschot in de bodem is ontstaan. Het netto warmteoverschot is daarbij opgelopen tot 443 MWh_t. In verband met het slechte functioneren is het bodemenergiesysteem inmiddels geheel buiten gebruik genomen, waardoor het netto warmteoverschot in de bodem niet verder is toe- of afgenomen. Door de aanwezigheid van het netto warmteoverschot in de bodem wordt niet voldaan aan voorschrift 5.2 van de vergunning, waarin wordt gesteld dat voor beëindiging van de grondwateronttrekking de energiebalans in de bodem moet worden hersteld.

De bestaande warmtepomp en klimaatinstallatie zijn niet meer in staat om de energiebalans in de bodem te herstellen. Om de energiebalans in de bodem te kunnen herstellen zou het bodemenergiesysteem zelf moeten worden hersteld. Daarnaast functioneren de onttrekkings- en retourbronnen niet meer goed door verstopping. Om te kunnen voldoen aan voorschrift 5.2 van de vergunning dienen diverse componenten van het bodemenergiesysteem, zowel bovengronds als ondergronds, gerepareerd, dan wel vernieuwd, te worden.

In de bodem is de grondwaterstroming in het tweede watervoerend pakket ter hoogte van de onttrekkings- en retourbronnen vrij hoog, met een stroomsnelheid van circa 25 à 30 meter per jaar. Het bodemenergiesysteem functioneert niet meer sinds 2014. Als gevolg van de hoge grondwaterstroming is de in de bodem opgeslagen warmte- dan wel koude naar verwachting grotendeels afgestroomd.

Het in de bodem opgeslagen warmteoverschot kan niet worden verwijderd door deze warmte aan de bodem te onttrekken. Door de aard van het bodemenergiesysteem, een recirculatiesysteem, in combinatie met de hoge grondwaterstroming van circa 25 à 30 meter per jaar, stroomt de in de bodem gebrachte warmte-energie af. Een energiebalans wordt gehaald door een (gemiddeld) gelijke hoeveelheid koude-energie in het winterseizoen in de bodem te brengen, als er aan warmte-energie in het zomerseizoen in de bodem is gebracht. Door het om het seizoen in de bodem brengen van gelijke hoeveelheden aan warmte en koude, gaan de zo ontstane warme en koude bellen in de loop van de tijd op in de omgeving, waarbij er geen eenzijdige opwarming of afkoeling van de bodem ontstaat. Het herstellen van de bodemenergiebalans na jaren van eenzijdige opwarming zou betekenen dat er een surplus aan koude-energie in de bodem moet worden gebracht. Dit zou slechts een wiskundige exercitie zijn, daar het in de bodem gebrachte warmteoverschot reeds is afgestroomd, en koude en warmte daardoor niet in elkaar overvloeien. Daarnaast zou het corrigeren van de energiebalans het nodige energieverbruik met zich meenemen, waar bij gebruik van een bodemenergiesysteem juist wordt beoogd dat energie wordt bespaard. Beter had voorkomen kunnen worden dat een warmteoverschot in de bodem ontstaat.

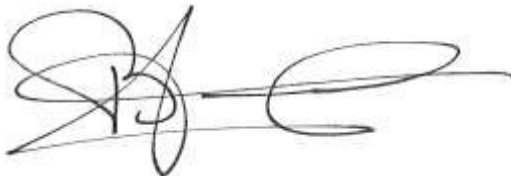
Het voldoen aan voorschrift 5.2, herstel bodemenergiebalans, vraagt om een onevenredig hoge inspanning op zowel financieel gebied als op de inzet van energie. Het reeds ontstane warmteoverschot kan effectief niet meer teniet worden gedaan. Zodoende ontheffen wij de vergunninghouder van het uitvoeren van voorschrift 5.2, herstel bodemenergiebalans. Negatieve effecten op eventueel in de omgeving aanwezige belangen, als gevolg van de in de bodem gebrachte en afstromende warmte worden niet verwacht.

BESLUITEN WIJ

Gelet op het bepaalde in de Waterwet, de Provinciewet, de Algemene wet bestuursrecht, de Omgevingsverordening Gelderland besluiten wij:

- I. De op 17 maart 2009 (zaaknummer 2008-013728) aan Stichting Algemeen Christelijk Onderwijs Arnhem ingevolge de Grondwaterwet (thans Waterwet) verleende vergunning voor het onttrekken van grondwater, voor een hoeveelheid van maximaal 115.000 m³ per jaar en 36.000 m³ per kwartaal aan de IJssellaan 89 te Arnhem, in te trekken.
- II. De verplichting om te voldoen aan voorschrift 5.2 (herstel bodemenergiebalans voor beëindiging van de grondwateronttrekking) van de op 7 april 2009 aan de Stichting Algemeen Christelijk Onderwijs Arnhem verleende vergunning te laten vervallen.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl.